

Voorstel

Gemeenschappelijke voorzieningen

Toestemming & Lokalisatie

DATUM
26-10-2020

OPGESTELD DOOR
5FP en VIPP

AFGESTEMD MET
5FP en VIPP

BIJLAGE(N)
Bijlagen

Wat is het doel van de gemeenschappelijke voorziening?

De toestemmingskeuze van de patiënt en weten welke zorgaanbieder informatie heeft, is randvoorwaardelijk voor de juiste zorg op de juiste plek. Op dit moment worden toestemming en lokalisatie verschillend georganiseerd in de in gebruik zijnde uitwisselsystemen of decentraal in de systemen van de zorgaanbieders. Gepleit wordt om voor de korte termijn één keuze te maken voor een voorziening die in de behoefte voorziet.

Toestemming van de patiënt/cliënt is nodig voor zorgaanbieders om haar/zijn informatie beschikbaar te stellen. Een gemeenschappelijke voorziening organiseert enerzijds dat de patiënt deze toestemming op één centrale plaats op een uniforme wijze vastlegt en kan inzien. Anderzijds kan de zorgaanbieder op één plaats toetsen of de patiënt toestemming heeft gegeven voor beschikbaar stellen van informatie.

Als toestemming is gegeven dan kan de zorgaanbieder die de informatie nodig heeft via centrale lokalisatie bepalen welke zorgaanbieders de relevante informatie van een patiënt beschikbaar hebben door één aanvraag. Dit betreft geen inhoudelijke zorginformatie enkel informatie over de plek waar de informatie van een patiënt staat.

Wat is het voorstel?

Om op korte termijn te voorzien in de behoefte van toestemming en lokalisatie is de voorziening Mitz de best denkbare oplossing. Mitz ondersteunt de volgende functionaliteit:

- vastleggen van de toestemming door de patiënt (toestemmingsregister);
- lokaliseren waar gegevens van een patiënt beschikbaar zijn voor zowel zorgaanbieder als de patiënt zelf (abonnementenregister);
- toetsen of een brondossierhouder toestemming heeft om gegevens beschikbaar te stellen.

Wat is de impact van het voorstel?

Patiënt

Voordelen

- Een centrale plek waar de patiënt zelf in één keer, uniform en uitwisselsysteem onafhankelijk haar toestemming kan vastleggen voor alle zorgaanbieders.
- Toestemmingen kunnen direct én plaats-/tijdonafhankelijk doorgevoerd worden.
- De patiënt heeft één overzicht van alle zorgaanbieders die een (deel)dossier van hem/haar hebben.
- Wanneer de toestemmingsvoorziening binnen het PGO van de patiënt/cliënt te gebruiken is, heeft deze op één plek zowel de gezondheidsinformatie, als het inzicht in aan wie toestemming is verleend voor gegevensuitwisseling.

-
- Patiënten die dat willen kunnen precies zien welk effect hun toestemming (of het intrekken ervan) heeft op de uitwisseling.
  - Patiënten kunnen per e-mail genotificeerd worden als een nieuwe toestemming verleend kan worden, als een zorgaanbieder zich abonneert of als in een spoed situatie gegevens worden opgevraagd.

DATUM
26-10-2020

OPGESTELD DOOR
5FP en VIPP

AFGESTEMD MET
5FP en VIPP

Zorgaanbieder

Voordelen

- Bij het beschikbaar stellen en opvragen van informatie wordt de toestemming automatisch getoetst.
- De zorgaanbieder kan namens de patiënt toestemmingen registreren, als dat nodig is voor het vervolg van het zorgproces.
- De zorgaanbieder heeft onafhankelijk van gebruik van eigen applicatie of uitwisselsysteem hetzelfde proces voor de registratie van toestemming.
- Minder handelingen en dus minder administratieve lasten.

Nadelen

- Huidig toestemmingsproces dient aangepast te worden en eventuele huidige toestemmingsregistraties dienen naar Mitz gemigreerd te worden.

Knooppunt (bestaande netwerken zoals LSP of XDS-netwerken)

Voordelen

- Ondersteuning van één applicatiefunctie voor het controleren op toestemming.
- Eén koppelvlak per leverancier van een uitwisselsysteem.

Nadelen

- Wellicht niet alle uitwisselsystemen- of knooppuntleveranciers willen Mitz gebruiken. Redenen kunnen zijn dat er al een toestemmingsvoorziening lokaal is geregeld, ontwikkelwerk nodig is of dat een zorgaanbieder hier niet om vraagt. Een oplossing zou kunnen zijn om dit wettelijk te regelen.

Landelijk

Voordelen

- 'Dubbele' vergoedingen voor toestemmingsregistratie voor dezelfde patiënt bij verschillende zorgaanbieders kan vervallen.

Nadelen

- Integrale voorlichting aan patiënten over de toestemmingsvoorziening is nodig.

Wat betekent het voorstel in termen van:

Doorontwikkeling

Mitz en MedMij gaan met elkaar koppelen via een link naar "mijnmitz" vanuit het PGO, zodat mensen via hun persoonlijke gezondheidsomgeving hun toestemming kunnen vastleggen.

Governance

De huidige situatie is dat de governance van Mitz, inclusief ontwikkeling en beheer, georganiseerd wordt door VZVZ. Vertegenwoordigers van de zorgaanbieders die Mitz gebruiken, vormen de eigenaarsraad (verantwoordelijkenraad).

Financiering

De huidige situatie is dat Mitz wordt gefinancierd door ZN. NB De zorgverzekeraars hebben evenals bij het LSP géén toegang tot de gegevens van Mitz.

DATUM
26-10-2020

Hoe zien vervolgstappen eruit?

OPGESTELD DOOR
5FP en VIIP

Zorgaanbieder

- 1 Toestemmingsproces en systeem (laten) aanpassen (huidige toestemmingsproces is eenvoudig aan te passen) voor gebruik Mitz.
- 2 Toestemmingen (laten) migreren.
- 3 Patiënten informeren.
- 4 Patiënten helpen om toestemmingen in Mitz te registreren.
- 5 Abonnement nemen op elke in behandeling zijnde patiënt bij Mitz.

AFGESTEMD MET
5FP en VIIP

Knooppunt

- 6 Koppelingen met Mitz inbouwen/ondersteunen.

Landelijk

- 7 Mitz blijven doorontwikkelen en beheren.
- 8 Zorgaanbieders kiezen (gezamenlijk) om gebruik te maken van Mitz.
- 9 De US-en en de XIS-en aanpassen en de zorgaanbieders sluiten aan. Pas dan heeft het registreren van toestemming door de burger ook echt effect.
- 10 Algemene voorlichting organiseren die lokaal op maat gemaakt kan worden voor regio's of individuele zorgaanbieders.

Meer informatie over Mitz is te vinden op: <https://www.programma-otv.nl/documentatie/>.

BIJLAGE FACTSHEET VIB 24-09-2020

Gemeenschappelijke voorzieningen

Toestemming & Lokalisatie

DATUM
16-09-2020

OPGESTELD DOOR
BIG5 & VIPP

AFGESTEMD MET
BIG5 & VIPP

In deze notitie worden twee gemeenschappelijke voorzieningen uitgewerkt. Deze voorzieningen worden in één document besproken, omdat er op korte termijn één oplossing is die in beide voorzieningen voorziet.

Doel gemeenschappelijke voorziening

Het doel van lokalisatie is het aangeven waar informatie van een patiënt is. Het betreft geen inhoudelijke zorginformatie of informatie over of deze patiëntinformatie ingezien mag worden door de zorgaanbieder of patiënt, maar enkel over de plek waar de informatie van een patiënt staat. Door het lokaliseren wordt overbevraging voorkomen. Immers, indien niet bekend is waar informatie van een patiënt zich bevindt, zouden een patiënt of een zorgaanbieder (en de gebruikte applicaties) in theorie alle ziekenhuizen en zorginstellingen langs moeten gaan om te vragen of van de patiënt, die op dat moment door de zorgaanbieder wordt behandeld, (relevante) informatie aanwezig is. Lokalisatie als gemeenschappelijke voorziening voorkomt dat.

Het doel van toestemming als gemeenschappelijke voorziening is het uniform en eenduidig vastleggen van de toestemming die een patiënt verleent aan zorgaanbieders om zijn/haar informatie beschikbaar te stellen. Door toestemming als gemeenschappelijke voorziening in te regelen kan de patiënt op één plaats zijn/haar toestemmingen vastleggen. Als deze patiënt bij een andere zorgaanbieder komt en die zorgaanbieder vraagt om toestemming voor inzage van informatie uit het verleden, dan kan de patiënt dat eenvoudig verlenen via deze gemeenschappelijke voorziening.

Deze twee gemeenschappelijke voorzieningen worden in dit voorstel gecombineerd om Mitz in te zetten als dienst voor lokalisatie en toestemming. Mitz is zo ingericht dat deze in samenhang werken. Bij het stellen van de vraag aan Mitz of van een patiënt informatie is, en zo ja, waar, wordt meteen gecontroleerd of de patiënt toestemming heeft verleend aan de brondossierhouder om gegevens beschikbaar te stellen.

Waarom

Lokalisatie vindt nu plaats binnen de verschillende in gebruik zijnde uitwisselingsystemen. Zo weet het LSP via de verwijzingsindex (integratie van lokalisatie en toestemming) waar medicatie- informatie beschikbaar is van een patiënt. En zo weten XDS-netwerken binnen het eigen netwerk waar informatie beschikbaar is van een patiënt en kan een lokalisatievraag tussen XDS-netwerken worden gesteld. Toestemmingen worden reeds vastgelegd maar enkel lokaal of in netwerk verband. Er is kortom geen lokalisatie en toestemmingsvoorziening die landelijk te gebruiken is. Dit leidt tot zoektochten naar informatie en overbevraging, echter in veel gevallen komt het niet zover en worden medische onderzoeken opnieuw uitgevoerd. Dit is een extra belasting voor de patiënt en zorgverlener en levert uiteraard dubbele kosten op.

Een zorgaanbieder die informatie beschikbaar heeft (brondossierhouder), mag deze niet zomaar beschikbaar stellen aan een andere zorgaanbieder die daar om vraagt. De ‘aanleverende zorgaanbieder’ moet de toestemming kunnen toetsen. Nu moet dat nog op verschillende plekken op verschillende manieren.

DATUM
16-09-2020/26-10-2020

OPGESTELD DOOR
BIG5 & VIPP

AFGESTEMD MET
BIG5 & VIPP

Voorstel

Nu:

Stap 1: Het initiatief van Mitz is ver qua ontwikkeling en ondersteunt de volgende zaken:

- Lokaliseren waar gegevens van een patiënt beschikbaar zijn (abbonementenregister).
- Vastleggen van de toestemming door de patiënt (toestemmingsregister).
- Toetsen of een brondossierhouder toestemming heeft om gegevens beschikbaar te stellen.

Mitz wordt ontwikkeld door VZVZ en wordt gefinancierd door ZN. Met betrekking tot de ontwikkeling en het beheer (= governance) geldt dat het toezicht op contractuele verplichtingen en het naleven daarvan belegd is bij VZVZ. VZVZ draagt er tevens zorg voor dat de dienstverlening van de leverancier en de functionaliteit van de gemeenschappelijke voorziening blijvend voldoet aan de behoefte van de afnemers. Er zijn door Mitz reeds afspraken gemaakt met leveranciers op gebied van de koppelvlakken en er wordt op dit moment gewerkt aan een app voor patiënten (eventueel te integreren in een PGO).

Middellange termijn:

Stap 2: Mitz maakt op dit moment gebruik van een eigen adresboek. Het voorstel is om Mitz zo spoedig mogelijk gebruik te laten gaan maken van het ZORG-AB. Daarnaast zullen Mitz en Medmij met elkaar koppelen, zodat mensen in hun persoonlijke gezondheidsomgeving hun toestemming kunnen vastleggen.

Huidige initiatieven in relatie tot het voorstel

Zoals gezegd wordt op verschillende manieren momenteel invulling gegeven aan het lokaliseren van patiënt-informatie als het vastleggen van toestemming van de patiënt. Dit zijn veelal lokale initiatieven of voor beperkte usecases. Er zijn vanuit die bestaande praktijk steeds meer initiatieven om te koppelen aan Mitz. Zo wordt niet alleen het LSP gekoppeld aan Mitz, maar zijn meerdere leveranciers reeds actief bezig om aan Mitz te koppelen. Dit voorstel voorziet daarmee in een behoefte van US-leveranciers.

Impact van het voorstel

Patiënt

Voordelen

- Een centrale plek waar de patiënt in één keer zijn/haar toestemming kan vastleggen.
- De patiënt weet bij iedere zorgaanbieder hoe de toestemming geregeld moet worden.
- In één keer (uitwisselsysteem onafhankelijk) alle toestemmingen voor alle zorgaanbieders beheren.

-
- Toestemmingen kunnen direct en plaats-/tijdonafhankelijk doorgevoerd worden.
  - De patiënt heeft één overzicht van alle zorgaanbieders die een (deel)dossier van hem/haar hebben.
  - Wanneer de toestemmingsvoorziening binnen het pgo van de patiënt/cliënt te gebruiken is, heeft deze op één plek zowel de gezondheidsinformatie, als het inzicht in aan wie toestemming is verleend voor gegevensuitwisseling.

Zorgaanbieder

Voordelen

- Er hoeft niet voor iedere patiënt weer opnieuw uitgelegd te worden hoe de toestemming geregeld is.
- De zorgaanbieder heeft onafhankelijk van de door zijn XIS- en US-leveranciers gekozen techniek hetzelfde proces voor de registratie van toestemming.
- Bij het opvragen van informatie moet de toestemming automatisch getoetst worden.
- Bij het aanleveren van opgevraagde informatie door een andere zorgaanbieder kan de toestemming automatisch getoetst worden.
- De zorgverlener is in staat namens de patiënt toestemmingen te registreren, indien er toestemming nodig is voor het vervolg van het zorgproces.

Nadelen

- Huidig toestemmingsproces dient aangepast te worden en huidige toestemmingsregistraties dienen naar Mitz gemigreerd te worden.

Knooppunt (bestaande netwerken zoals LSP of XDS-netwerken)

Voordelen

- Er hoeft maar één applicatiefunctie voor het controleren op toestemming ondersteund te worden.
- Eén koppelvlak dus per leverancier van een uitwisselsysteem.

Nadelen

- Niet alle uitwisselsystemen- of knooppuntleveranciers willen Mitz gebruiken. Redenen kunnen zijn dat er al een toestemmingsvoorziening lokaal is geregeld, er ontwikkelwerk nodig is of dat een zorgaanbieder er niet om vraagt. Een oplossing zou kunnen zijn om dit wettelijk te regelen.

Landelijk

Voordelen

- 'Dubbele' vergoedingen voor toestemmingsregistratie voor dezelfde patiënt bij verschillende zorgaanbieders kan vervallen.

Nadelen

- Er zal een campagne gestart/ondersteund moeten worden om de patiënten op Mitz te wijzen. Het voorstel is om dit samen met het vergroten van bekendheid over pgo's opgepakt wordt.

Wat moet ik doen?

Zorgaanbieder

- Patiënten informeren.
- Toestemmingsproces aanpassen (huidige toestemmingsproces is eenvoudig aan te passen) voor gebruik Mitz.
- Toestemmingen migreren.
- Patiënten helpen om toestemmingen in Mitz te registreren.
- Abonnement nemen op elke in behandeling zijnde patiënt bij Mitz.

DATUM
16-09-2020/26-10-2020

OPGESTELD DOOR
BIG5 & VIPP

AFGESTEMD MET
BIG5 & VIPP

Knooppunt

- Koppelingen met Mitz inbouwen/ondersteunen.

Landelijk

- Mitz ontwikkelen en beheren.
- Publiekscampagne starten/ondersteunen.

Meer informatie over Mitz is te vinden op: <https://www.programma-otv.nl/documentatie/>

DATUM

16-09-2020/26-10-2020

OPGESTELD DOOR

BIG5 & VIPP

AFGESTEMD MET

BIG5 & VIPP

Wat als we de voorzieningen lokalisatie en toestemming niet integreren?

Als de voorzieningen niet geïntegreerd worden, wordt het landelijk uitwisselen en beschikbaar stellen van informatie tussen zorgaanbieders niet gerealiseerd. Er wordt teruggevallen op oude manieren van gegevens verzamelen, onderzoeken worden opnieuw uitgevoerd, en toestemmingen worden middels formulieren verzameld.

- Informatie-uitwisselingen waar toestemming voor nodig is, kan niet digitaal tussen knooppunten plaatsvinden, want buiten het knooppunt weet je niet welke partijen bevraagd mogen worden.
- De kwaliteit en snelheid van diagnostiek blijft achter doordat onderzoeken in het verleden gemaakt positief kunnen bijdragen aan diagnostiek in het heden bij dezelfde patiënt. Voorbeeld: Constatering dat een plekje op een huidig beeld er 10 jaar geleden ook al bleek te zitten, nadat oude beelden van deze patiënt waren opgevraagd bij een andere zorgaanbieder, draagt bij aan stellen van juiste diagnose.
- Bij ongeplande zorg, zoals bij spoed en keuze vrijheid zorgverlener/zorgaanbieder, is het onmogelijk om 'in te stappen' in de keten van gegevensuitwisseling rondom de patiënt. Kortgeleden (Corona) hebben we hiervan de vruchten geplukt.